

Kraj chce nastartovat změny ve vyloučených lokalitách

4.4.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Největší vyloučenou lokalitou v Pardubickém kraji je sídliště Borek v České Třebové. V několika starých panelácích po sovětské armádě tu žije více než sedm set lidí, především Romů. Ještě donedávna tu chyběla jakákoliv komunální infrastruktura či sociální služby. To se ale začíná měnit. Prvním impulzem byl průzkum potřeb jednoho ze sociálně-ekonomicky ohrožených území, v tomto případě Českotřebovska, který zorganizoval Pardubický kraj spolu s Regionální rozvojovou agenturou (RRA). Nyní se nad dalšími plány sešli zástupci města, kraje a agentury a přizvali si i vládní zmocněnkyni pro záležitosti romské menšiny Lucii Fukovou.

Z průzkumu, který pro Pardubický kraj udělala Univerzita Pardubice, vyplynulo, že situaci na Borku musí Česká Třebová začít urychleně řešit, než jí přeroste přes hlavu. Město mezitím po dlouhých letech začalo s komunitním plánováním sociálních služeb, vytvořilo pracovní skupiny a začalo spolupracovat s Agenturou pro sociální začleňování. Umožnilo mu to i čerpat první dotace na tyto účely. Pardubický kraj spolu s Regionální rozvojovou agenturou angažoval odborníky, kteří chodili na Borku dům od domu, dveře od dveří a doptávali se, co lidem vadí a co by jim pomohlo. Souhrn zjištění ukazoval na větší problémy, než si kdo předtím dokázal představit.

„Postupně jsme oslovili neziskovky z okolí a domluvili jsme se se spolkem Naděje, že tady rozšíří své služby. Nyní tedy provozuje nízkoprahové centrum pro děti a mladé lidi od 10 do 19 let na Borku, se kterým nám pomáhá evropský grant. Další pobočku otevřeme i u základní školy Habrmanova, kde sice není vyloučená lokalita, ale kde je oblíbené místo trávení volného času mnoha dětí z města,“ uvedla místostarostka České Třebové Petra Válková. Ta se na Pardubický kraj obrátila také s žádostí o zavedení oborů nižšího odborného vzdělání na místní střední odborné škole, které by umožnily získat vzdělání mnoha dětem ze sídliště.

To podpořila i vládní zmocněnkyně Lucie Fuková: „Musíte tady vzít v potaz specifika romské menšiny a také postavení žen a dívek v romské rodině. Určitě bude dobré mít učební obory jak pro chlapce, tak i pro dívky. Musí to být ale v místě, zvláště dívky nechtějí rodiny nechat nikam dojíždět. Měli bychom ale také podpořit ty žáky a žákyně, kteří si chtějí udělat maturitu či vysokou školu, a nemají na to dostatečné podmínky.“

Novinkou je na sídlišti Borek multifunkční dětské hřiště, které vzniklo díky společnému financování včetně příspěvku Pardubického kraje. V současné době jde díky evropskému projektu do rekonstrukce i budova nízkoprahového centra, které muselo zatím přesídlit do náhradních prostor. „Stejně jsme většinou s klienty venku a na zimu by už mělo být vše zase hotové,“ podotkla vedoucí nízkoprahu Pavlína Břeňová.

Pardubický kraj zde má další plány a podobná setkání umožňují vše propojit. „Udělalo se tu za krátký čas už hodně práce, a proto budeme chtít podpořit vznik další sociální služby pro děti a mládež, která naváže na evropský projekt. Určitě budeme jednat také o zařazení nových oborů na naši střední školu podle potřeb v území,“ řekl náměstek hejtmana Pavel Šotola. Kromě nízkoprahu jsou na sídlišti nyní také dvě asistentky kriminality, romský koordinátor, funguje tu například dluhová poradna a chystají se i projekty na finanční gramotnost. Někteří z obyvatel začali pilotně pracovat pro městskou firmu na údržbě zeleně a úklidu města.

Kromě řešení problémů vyloučené lokality na Borku má ale kraj za cíl zastavit také odliv talentů z území. Pomoci mají nadační fondy, jejichž zakladatelem bude Regionální rozvojová agentura. „V nich chceme sloučit prostředky kraje, města, významných firem či bankovních domů a vypisovat granty pro studenty potřebných oborů. Ti budou dostávat stipendium, přitom budou průběžně spolupracovat s městem a po dokončení studia budou mít povinnost v území minimálně tři roky pracovat. Záleží ale také na samosprávách, jak jim budou schopné nabídnout bydlení,“ nastínila budoucí fungování nadace ředitelka RRA Klára Štefančová.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/128216>